

[Statsministeren]

men desværre måtte jeg konstatere, at det var meget svært at finde frem til en helhedsløsning med de konservative. Det må jeg erkende at jeg meget hurtigt blev klar over.

Men det er i hvert fald stadig væk en kendsgerning, at det, der nu bæres igennem af ubehagelige ting, står socialdemokratiet ved, og det gør vi altså sammen med kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, medens vi gennemfører de reformvenlige ting sammen med nogle andre partier, og socialistisk folkeparti er et af dem. Sådan måtte det gå, som folketinget er sammensat, når man ikke ønsker at føre landet ud i et nyt valg.

Hr. Gert Petersen sagde, at jeg nu måtte kunne indse, at jeg måtte afskrive mulighederne for et samarbejde med venstre og de konservative fremover. Jeg må indrømme, at de oplevelser, der har været her på det sidste, ikke er opmuntrende, men ingen får socialdemokratiet til på forhånd at afskrive de partier, som traditionelt i hvert fald i perioder plejer at være samarbejdsvenlige, og som vi også håber det vil være muligt at etablere et samarbejde med i fremtiden.

Hvorfor vil jeg nu ikke afskrive f. eks. venstre og de konservative? Det vil jeg ikke gøre, fordi vi kender de enorme økonomiske problemer, som Danmark kommer til at stå over for også i 1980, 1981, 1983 og formentlig et godt stykke tid fremover endnu. Hvis en socialdemokratisk regering skal have muligheder for at føre heldige økonomiske indgreb igennem, bliver vi nødt til at være åbne og vil være det over for de muligheder, der er fra adskillige partier her i folketinget. Jeg er glad for, at der denne gang i hvert fald har været partier, man betegner lidt mindre partier, at få i tale, partier, som har følt ansvaret og villet være med til at tage dette ansvar.

Det er baggrunden for, at socialistisk folkeparti ikke skal regne med, at vi på forhånd afskriver nogen. Vi vil til enhver tid være partiet, der forsøger at få om muligt brede løsninger igennem.

Der har også været talt en del om gordiske knuder, især af hr. Gert Petersen, der sagde, at den eneste måde at løse gordiske knuder på, er at hugge dem over. Dertil vil jeg sige, at hvis vi i dansk politik altid havde fulgt den fremgangsmåde, som vist Alexander den Store anvendte – dér vil jeg sige Anker den

Lille, nå, undskyld – så var det ikke gået; den metode duer ikke i parlamentariske systemer, i hvert fald kun undtagelsesvis, og dette at hugge en knude over betyder jo ofte, at man skal ud i et valg. Derfor må det være målet at søge at løse knuderne, og jeg er glad for, at nogle har medvirket til, at det denne gang er lykkedes.

Jeg vil gerne lige vende tilbage til valgkampen, som flere har talt om. Jeg synes, det var opmuntrende, at den valgkamp, der fandt sted, var en valgkamp, hvor næsten alle partier ærligt og redeligt gik ud og sagde: den økonomiske situation er så og så alvorlig, der er ingen tvivl om, at der skal bæres byrder, og at de fleste partier også rent ud sagde, hvordan det kunne gøres. Socialdemokratiet, som ikke alene men i væsentlig grad er et lønmodtagerparti, sagde: det kan ikke gøres, uden at der også på en eller anden måde og efter forhandlinger med arbejdsmarkedets parter laves en indkomstpølitisk løsning. Det sagde vi under valget. Jeg er glad for, at der også var andre, der sagde det. Socialdemokratiet har under de forhandlinger, der har fundet sted siden, også fuldt og helt søgt at omsætte dette til konkret politik.

Der har været en del kritik – og det må man vel regne med at der uundgåeligt kommer under en debat i tinget som denne – en del kritik af den forhandlingsform, regeringen har anvendt. Dertil er at sige følgende: for det første havde vi jo valget den 23. oktober. For det andet skulle der dannes en regering. Den blev dannet hurtigt, og jeg tror, ingen, der er ved sin fulde fornuft, kan være i tvivl om, at det var godt og rigtigt, at regeringen blev dannet hurtigt. For det tredje sagde vi under valgkampen og igen her ved åbningen af folketinget, at der skulle forhandles med arbejdsmarkedets parter. For det fjerde sagde vi udtrykkeligt til folketinget, at der ville blive fremsat forslag til en helhedsplan, og jeg tror endda, vi ganske præcist sagde den 4. december, og det gjorde vi. For det femte ser det ud til, at vi i dag, den 21. december, er fremme til en løsning, som jeg dog i øvrigt kunne have ønsket havde fået bredere tilslutning. Det er altså gået programmæssigt. Tidsplanen, forhandlingsformen og den tid, der var til rådighed til forhandlingerne, har man i hvert fald kendt